

FIT-TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻGHAR

Ġudikatur: Avv. Dr Christopher Chircop

Seduta ta' nhar it-Tnejn l-1 ta' Lulju 2024

Talba Numru: 346/2023CC

Vodafone Malta Limited illum Epic Communications Limited (C 10865)

Vs

Glenn Borg (KI 58703 (L))

It-Tribunal,

Ra l-Avviż tat-Talba prezentat fis-19 ta' Settembru 2023, fejn l-attrici talbet li l-konvenut jiġi kkundannat jħallasha s-somma ta' elfejn, mijha u tnejn u tmenin ewro u tlettax-il ċenteżmi (€2,182.13c) rappreżentanti servizzi reżi in konnessjoni ma servizzi ta' telefonija cellulari bil-kont bin-numru 1.11104943 fuq talba u a benefiċċju tal-intimat.

L-Attrici talbet ukoll l-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri, u bl-imgħax legali.

Ra d-dokumenti annessi mal-avviż.

Ra li minkejja li l-kovenut ġie debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proċeduri, il-konvenut naqas milli jippreżenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi u lanqas ma deher għas-smigħ ta' dan il-proċediment.

Ra li l-konvenut ġie ddikjarat mit-Tribunal bħala kontumaċi.

Ra li fis-seduta tad-29 ta' April 2024, is-soċjeta' attriċi ddikjarat li ma għandhiex iktar provi xi tressaq u konsegwentament iddikjarat il-provi tagħha bħala magħluqa.

Ra li minkejja li t-Tribunal ta' l-fakulta kemm lis-soċjeta' attriċi u anke lil konvenut sabiex jippreżentaw in-Nota ta' Sottomissionijiet tagħhom huma għażlu li ma jintavolaw l-ebda nota ta' sottomissjoni.

Ra li t-Talba tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa'.

Ra l-atti processwali kollha.

It-Tribunal jiikkunsidra.

Fis-sentenza **G.M.F Precast Limited vs Franmar Limited** deciża mit-Tribunal Għal Talbiet Żgħar fl-14 ta' Lulju 2022 ingħad li:

“Għalkemm kontumaci, tali stat silenzjuz ma jfissirx li l-parti konvenuta qed tammetti dak allegat u/jew pretiz mill-parti attrici, l'ghaliex xorta wahda jibqa’ d-dmir ta’ din laħħar parti li tipprova l-kaz tagħha sa’ dak il-grad probatorju rikjest mil-Ligi. Fid-duttrina forensi nsibu ritenut illi, “la contumacia vale resistenza, che il contumace tacitamente respinge le domande

dello avversario ... il contumace affida al giudice la propria difesa ... questa difesa deve limitarsi ad esaminare se le forme del rito sian rispettate, se l'assunto della parte presente sia fondato in fatto ed in diritto” (*SALVATORE LA ROSA*, “Il Contumace nel Giudizio Civile”, Filippo Tropea ed. 1887; §118, p. 175). Mil-lat ta’ gurisprudenza domestika, wiehed huwa mistieden jara in re **Giuseppe Gerada v. Salvu Attard** (Appell Kummerjali, 6 ta’ Novembru, 1959); *id-decizjoni riportata f’Kollez. Vol XXIX-III-35; il-kawza in re Id-Direttur tar-Registru Pubbliku v. Ermelina Silos Mendoza et* (Prim’Awla, 16 ta’ Novembru, 2010); *id-decizjoni in re Carmela Zahra armla v. Direttur tax-Xogholijiet Pubblici* (Appell Superjuri, 28 ta’ Frar, 1975; mhux pubblikata); *u in re Awtoritá Għat-Trasport F’Malta v. Abdi Khadar Qaasim* (Tribunal Għal Talbiet Zghar, 6 ta’ Novembru, 2017; mhux appellata) li fiha insenjamenti ulterjuri dwar dan is-suggett. Għalhekk, il-posizzjoni guridika tal-parti mharrka f’dan il-procediment hi meqjusa bhala cahda totali u kategorika ta’ l-allegazzjonijiet kollha vantati kontriha, li jehtiegu jigu debitament pruvati kif immiss.

Fil-konfront ta’l-imsemmija konvenuta gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-appena msemmija udjenza (ara Kapitolu a fol. 16). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta’l-udjenza ta’l-20 ta’ Gunju, 2022 (a foll. 17). Peress li l-konvenuta naqset milli tirregistra dehera biex twiegeb għal tali kapitolu, fid-dawl ta’ tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigi emmnut. Għalhekk dan għandu jittieħed bhala mistqarr. Kif diga’ mghadud, dan kollu gie debitament puntwalizzat fil-verbal ta’ l-udjenza l-ahhar imsemmija.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta’ principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta [vide Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f’min lilu jigi deferit ta’fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta’ vantagg ghall-parti li eskogitat. Jingħad fid-decizjoni in re **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta’ April 1998), illi, “din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas talkonvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu għal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta’ non kontestazzjoni – ta’ l-istess konvenut.” Fl-istess sens ara s-sentenza in re **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta’ Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, għandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik

*il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u għandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk ilkapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li għandu jagħti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti missubizzjoni għandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni in re **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim' Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In temu, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova weħida mhux necessarjament u bilfors għandha tiddestra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migħid in essere bil-kapitolu ma għandux ifisser li qed jintroduci derogi għall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza in re **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), “il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik ilprova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif għajnejn issubizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.”*

*Sa zmien pjuttost recenti, il-Qorti ta' l-Appell (sede inferjuri) kompliet tikkonsolida dan il-hsieb u orjament għidu hekk kif rifless fis-sentenza in re **Absolute Services Ltd v. Stefan Darmenia**, mogħiġa fil-11 ta' Novembru, 2020. Hija wkoll interessanti s-sentenza ta' dan it-Tribunal, izda diversament presedut, in re **Complex Co. Ltd v. Clive May**, emessa fis-27 ta' Mejju, 2021, li mhux biss thaddan u tirrikalka lisenjamenti hawn fuq esposti, imma tkompli tamplifika t-tematika de quo b'senjalazzjonijiet għurisprudenzjali ulterjuri.”*

It-Tribunal jikkunsidra.

Illi it-Tribunal sejjer jagħmel analiżi tal-atti proċesswali kollha tal-każ odjern u dan sabiex eventwalment jiġi determinat jekk permezz tal-provi mressqa mill-attriċi, it-talba ta' l-istess attriċi għandhiex tiġi milquġha.

Flimkien mal-Avviż tat-Talba, l-attriċi ippreżentat kopja ta' fattura, liema fattura tindika li l-konvenut huwa debitur tas-soċjeta' attriċi s-somma ta' elfejn, mijà u tnejn u tmenin ewro u tlettax-il ċenteżmi (€2,182.13c) u anke affidavit tal-avukat Dr Jeremy Debono li fih iddikjara u ikkonferma li l-konvenut huwa debitur tas-soċjeta' attriċi s-somma ta' elfejn, mijà u tnejn u tmenin ewro u tlettax-il ċenteżmi (€2,182.13c).

It-Tribunal isostni li t-talba tal-attriċi fil-konfront tal-konvenut tirriżulta kkonfermata kemm mill-fattura annessa mal-istess avviż tat-talba u anke mil-affidavit ta' Dr Jeremy Debono.

Decide

Għaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-każ billi jilqa' t-talba ta' l-attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenuta biex tkallus lill-istess attriċi s-somma ta' elfejn, mijà u tnejn u tmenin ewro u tlettax-il ċenteżmi (€2,182.13c), bl-imġħax legali dekorribbli mis-19 ta' Settembru 2023 sad-data tal-ħlas effettiv u finali.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri jitħallsu unikament mill-konvenut.

Avv Dr Christopher Chircop

Ġudikatur